

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

Az erkölcstelenségnek, romlottságnak és korrupciónak

netovábbja, ami a most folyó kolozsvári Taar-panama perében szemünk elé tárul.

Mindig tudtuk, mert hallottuk, hogy a C. F. R.-nél még az alantas állások is vásár tárgyai, annál inkább a valamirevaló állomásfőnökségek; de most, mikor magas állású tisztviselők eskü alatt vallják, hogy Coltescu osztályfőnök havonta 50—150.000 lejelet kapott azért, hogy részint a spekuláló állomásfőnökök bűneit takargassa, részint azért, hogy vagonokat utaljon ki számukra, mégis el kell szörnyülnöknünk ilyen nagyfokú erkölcstelenség és moral insaniti felett.

És ez az ember, akihez havonta dült be a sok százezer, aki képes volt arra, hogy egyik alantas állomásfőnökre ráparancsoljon, hogy a szállított vagon hizott sertést soványakkal cserélje ki, képes volt arra is, hogy vasúti fékezők és pályamunkásoktól 500—1000 lejelet erőszakoljon ki azért, hogy egy, sőt sokszor két fokkal is a ranglétrán előbbre vigye.

Megáll az ember esze, mikor ezeket hallja s méginkább akkor, mikor tudja, hogy ez a minden jó érzésből kivetkőzött ember Bukarestben még most is vezető pozíciót tölt be.

Kik lehettek ennek az embernek barátjai és pártfogói, hogy mindez a sok szenny és piszok csak most kerülhetett felszínre, akitől még most is annyira félnek azok az éhbérért dolgozó szegény fékezők és pályamunkások, hogy a bíróság legnagyobb bátorítása dacára sem mernek ellene valani?!

Ezzel az emberrel ott fenn kezdet fogtak talán miniszterek és más hatalmasságok, s talán nem érzik rajta azt a bünt és vérszagot, amellyel anynyi szegény ember szájából vette ki a falatot azért, hogy az ő erkölcstelen és költséges passzióit legyen amiből kielégítse.

Lehetetlen, hogy ezt a bünt nem azért lehetett oly soká takargatni, mintha büntársai ne lettek volna. Ennek az embernek biztos fedezéke kellett hogy legyen, biztos kellett, hogy legyen a dolgában és hogy ezt a sok szennyet ilyen sokáig és ilyen büntetlenül követhette el, bizonyos, hogy pártfogóit nem a vasúti őrházakban, hanem a párnás ajtók mögött kell keresni.

Kíváncsian várjuk, hogy mivel fog védekezni ez a Coltescu; kiket fog még maga mellé ültetni a vádlottak padjára, mert hogy ennek a tanúnak a tanuk padját a vádlottakéval kell hogy felcserélje, ha van Isten az égből, az bizonyos.

Nincs kizárva, hogy míg ezek a sorok megjelennek, Coltescu ur a párnázott ajtót, a süppedő bőrfoteleket és a francia gourmand ételeket a sokkal ridegebb börtöncellával és rabkosztal fogja felcserélni, mert ha nem így lenne, akkor megdőlne bennünk minden hit az igazságban, a moralban és hogy ebben az országban büntetlenül lehessen garázdálkodni.

Ennek a Taar-panamának azonban még van egy jelensége, amelyet hallva, szintén el kell, hogy szörnyülnödjünk.

Egyik magas állású tisztviselőtanu ugyanis azt vallja eskü alatt a védő azon kérdésére, hogy miként magyarázza egyeseknek egyszerre két fokozattal való előléptetését, hogy ez a C. F. R.-nél bevezetett romanizálásnak volt a következménye, amelynek értelmében az előléptetésnél a román nemzetiségű C. F. R. alkalmazottakat feltétlenül előnyben részesítették.

Most tehát eskü alatt tett vallomásból tudjuk, hogy mi, kisebbségek, nem vagyunk egyenjogú polgárai az államnak, hogy ezért kellett és kell

most is folyton száz meg száz szerencsétlen vasutasnak kivenni szájából a kenyeret, ezért kellett sokakat földönfutókká tenni és Isten tudja hová való áthelyezésekkel és nyelvvizsgákkal belekényszeríteni abba, hogy önként átadja a helyét román tisztviselő társainak, hogy ezek az ő és családja tetemén keresztül a romanizálás és Coltescu ur nagy dicsőségére sokszor két gradussal is előlépjének a ranglétrán.

Ennyi sok szörnyüséget még olvasni és hallani is borzasztó, hát benne lenni és tehetetlenül benne szenvedni!

Csak egy bizalmunk és reményiségünk van és ez az igazságszolgáltatás, amely idáig mindig hivatása magaslatán állott. A taláros birákban bizunk mi, hogy Romániának ezt a büzös, gennyező sebét végre fel fogja vágni és könyörtelenül rá fog sujtani az igazság pallosával nemcsak a C. F. R. és Coltescu urra, hanem Románia minden Coltescujára, s ezáltal meg fog kimélni sok becsületes embert attól, hogy ezzel az emberrel jóhiszeműleg is kezelt foghasson.

Néhány szó Borszék ügyéhez.

Alulírottak, mint a Borszéki Közbirtokosság arányjog-tulajdonosai a birtokosság ügyeivel kapcsolatban megindult hírlapi és személyi harcok miatt a közvélemény tájékoztatására a következőket közöljük.

A birtokosság belügyeit piacra vivő és vészhi्रेket terjesztő hajsza nemcsak minden alapot nélkülöz, hanem a legnagyobb mértékben káros a birtokosság érdekeire.

A Fürdővállalattal 1924-ben kötött bérleti egyezséget a birtokosság kényszerhelyzete hozta létre, ezt bár nem szívesen, de egyhangú közgyűlési határozattal fogadtuk el, ezért tehát senkit felelőssé tenni nem lehet, legkevésbé pedig a mai vezetőséget, amely akkor még nem állott az ügyek élén. Az egyezés valóban rossz anyagi oldalai mellett épen a jelenlegi vezetőség idejében történt üsdők óta először, hogy a jogos birtokosok között 1927-ben 600.000 lej kiosztott. A birtokosság pénzügyei minden adósságtól mentessen a legteljesebb rendben vannak, amit legélénkebben dokumentál az 1928. évi zárszámadás, amely 420851 lej költségvetésmegtakarítást mutat ki.

Hol van itt hát a baj, hol van a mulasztás, miért van szükség a közért dologozó, becsületes emberek meghurcolására, vészhi्रेk terjesztésére??

A Fürdővállalat szerződésszegésének ügye komoly és megfontolt elbírálás alá tartozó kérdés, amely tájékoztatlan felszólalások tárgya nem lehet. El szerződésszegéseket az igazgatóság megálapította, de azoknak érvényesítésére a közgyűléstől ezideig utasítást nem kapott. Mulasztás tehát itt sem terheli, annál kevésbé, mert a bérleti egyezés értelmében a szerződésszegések nem évülnek el és később is bármikor érvényesíthetők.

Légből kapott és szándékos célzattal elhintett valótlanosság, hogy az igazgatóság a Bánffy-erdőt nem akarta értékesíteni, mert tudni kell, hogy az agrár-ügyek befejezetlensége miatt ezideig az lehetetlen volt. A Birtokosság agrár-ügyeiben az utolsó szót a legfelsőbb fórum még nem mondotta ki s amíg ez be nem következik, nem tudhatjuk, hogy mennyi erdő a miénk, tehát mennyi lesz eladható. Az igazgatóság évek óta minden lehetőt elkövetett ennek az ügynek érdekében, ez bárki előtt az erre vonatkozó iratok egész tömegével igazolható. A vezetőség célja az volt és ma is az, hogy az erdő eladása minél kevesebb áldozattal és a vevők szabad versenyének biztosításával, tehát a lehetőség szerint nyilvános árverés útján jöjjön létre. Mert az erdő eladó ugyan, de nem eldobni való és a birtokos közönség szempontjából nem mindegy, hogy az eladás milyen módon és **milyen áldozatok** árán fog megtörténni. Ez az igazság, amelyből világosan kitűnik, hogy a vezetőség és elsősorban az elnök személye elleni hajsza semmi más: mint alap-talan és felforgató tendenciájú próbálkozás.

Az igazgatóság és Puskás István elnök ur személye iránt teljes bizalommal viseltetünk s a leghatározottabban tiltakozunk az alaptalan támadások, a vészhi्रेk terjesztése és a terrorizált közgyűlések s a két székelly társbirtokosság oly kívánatos békéjének megzavarása ellen.

Ditró, 1929. április 30.

Dr. Lukács József, Kovács Alajos k. bíró, Fülöp Ákos, Csibi Imre v. közs. bíró, Köllő Károly v. megyebíró, id. Sáska János, Bajkó Ignác, Hompót Péter Jánosé, dr. Puskás Levente, Orosz András, Ilyés Tamás, Kovács János Jánosé, Csibi János Alajosé, Csibi Sándor Bokor, László István főkantár, Balázs András, Csibi Péter, Csiki Alajos, Csiki Antal, Fülöp Lajos vállalkozó, Balázs Imre, Puskás Joachim, Laczkó Imre, Puskás

Antal, Tamás Lajos, Ádám Antal, Csibi Pál Lajos, Csibi Péter Lajosé, Száva Gerő, Csibi József közs. pénztárnok, Szabó Tamás Istváné, Szócs István, Kovács Tamás v. közs. pénzt., Csibi Barabás Imre, Ambrus Márton Miklósa, Dobribán Zakariás, Csibi Alajos Barkó, Simon Imre, Bajkó János Ignácó, Orosz István, Fülöp Andor, Csibi János, Csibi István Ferencé, Csibi György, Csibi Mihály h. bíró, Lukács András, Puskás Mihály, Mezey István, Petres Sándor, Mezey János

egyh. alg., Csiby Péter, Mezei Tamás Istváné, Mészáros Alajos, Mészáros Sándor Alajosé, Csiki Tamás, Mezey József, Tamás Lajos, Bajkó István, Köllő Imre, Bajkó András, Szabó Tamás, Csiki János Józsefé, Gál Ignác, özv. Puskás Istváné, Szócs András, Török János, Puskás József, özv. Török Istváné Szabó Karolina, Mezey József Istváné, Mezey Istváné Simon Erzsébet, Puskás József (Darna), özv. Tóth Andrásné, Gál Imre, Bángi Tódor, Ádám Imre.

Hegedüs Nándor interpellációja a magyar nyelv használata ügyében a kamara 1929. április 12-iki ülésén.

Most, mikor az új közigazgatási törvénytől csak hetek választanak el, attól a törvénytől, amelyről úgy gondoltuk, hogy nemcsak a közigazgatási decentralizációt, hanem a közigazgatás területén a kisebbségi nyelvhasználatot is hozni fogja, jónak látjuk közölni Hegedüs Nándor parlamenti képviselőnknek a kisebbségi nyelvhasználat tekintetében múlt hó 12-ikén elmondott interpellációját.

T. Ház! Van szerencsém a belügyminiszter urhoz a következő kérést intézni: Mély fájdalommal értesültünk, hogy a belügyminiszter ur kihagyta a közigazgatási törvényjavaslatból azokat a szakaszokat, amelyek a kisebbségi nyelvhasználatról intézkednének. Ugy tudjuk, hogy ezt a kormány azzal indokolja, hogy később a kisebbségi jogokról külön törvény fog készülni. Mi azonban addig nem várhatunk. A mai helyzet, amikor a kisebbségi nyelvhasználatot tíz év óta hiába követeljük, tarthatatlan. A községi és megyei tanácsüléseken a prefektusok, vagy primárok szeszélyétől függ, hogy valaki anyanyelvén beszélhet-e. E tekintetben sokszor igazán groteszk gyakorlat alakul ki. Némely helyeken egyáltalában nem lehet például a tanácsüléseken magyarul beszélni. Más helyeken a primárok vagy román tanácsosok azt a felfogást vallják, hogy aki nem tanult meg románul, az beszélhet a maga anyanyelvén, aki azonban tud valamit románul, az köteles románul beszélni. Vagyis például engem, aki komoly törekvéssel igyekeztem elsajátítani a román nyelvet, az a büntetés ér, hogy nem használhatom az anyanyelvemet, viszont aki elhanyagolta a román nyelv eltanulását, vagy pedig ideje, vagy képessége nem volt rá, az prémiumot kap azzal, hogy anyanyelvén szólalhat fel.

Mivel mindenki a saját anyanyelvén tudja a legtekélyesebben és legértelmesebben kifejezni gondolatait, természetesen az ilyen disztinkciók öt legszentebb jogainak gyakorlásától fosztják meg. Még rosszabbul áll azonban a helyzet az írásbeli nyelvhasználat tekintetében. A kisebbségi lakosság számára a legfontosabb hirdetményeket, értesítéseket, tudnivalókat nem az ő nyelvén bocsátják ki, egyszerű magyar parasztoknak még olyan elemi nyomtatványt, mint a passzust, nem adják ki anyanyelvén. A kisebbséghez tartozó községi főbíró és tanácsstag nem érti meg a felsőbb leiratokat, rendeleteket, nem ismeri ki magát a községi költségvetés román szövegében. Ebből a kisebbségi lakoságnak igen nagy kára van. A legcsekélyebb közigazgatási beadványt ügyvéddel vagy fordítóval kell megcsináltatni, ami a kisebbségi lakosságot állandó kiadásokkal terheli meg.

Ez a helyzet arra kényszeríti a Magyar Pártot, hogy e téren sürgős intézkedéseket tegyen. Az 1925. évi közigazgatási törvény 398. szakasza erre módot is ad. Ez a szakasz így

szól: „A legfelsőbb közigazgatási tanács fogja meghatározni, mikor van szükség reá, hogy a közönség és a helyi községi közigazgatás közötti érintkezés megkönnyítése céljából a kisebbségek nyelve is használtassék”. Négy év telt el tisztelet képviselőház, amióta ezt a törvényt szentesítették, de a legfelsőbb közigazgatási tanács egyetlen alkalommal sem látta szükségesnek, hogy ilyen határozatot hozzon, pedig a kérelmek egész sora érkezett hozzá. Sem a liberális, sem az Averescu-kormány nem adott ki olyan végrehajtási utasítást, amely a 398. szakasz életbeléptetését szabályozná. A kétszínű politika szomorú megnyilatkozása tárul itt ki előttünk. Kaptunk egy hatalmas méretű törvényből egyetlen szakaszt a kisebbségi nyelvhasználatról, de azt nem ültetik át az életbe. Odáig jutottunk, hogy mikor később újabb és újabb indítványokat nyújtottunk be a városi és községi tanácsokhoz a kisebbségi nyelvhasználatról, Nagyváradon például kértük a magyar nyelv használatának kimondását, ezeket az indítványokat már nem is tüzték a városi és községi tanácsokban napirendre azzal, hogy a kisebbségi nyelvek ügyében a döntés a legfelsőbb közigazgatási tanácsra tartozik. Bukarestben tehát a legfelsőbb közigazgatási tanács elaltatta a kérdést azzal a látszattal, hiszen úgy sem mozgatja már senki, a vidéken pedig elzárkóztak a további iniciativa elől azzal, hogy a törvény ezt a kérdést a legfelsőbb közigazgatási tanácsra bízta. Ez a rosszakaratú circulus vitiosus végleg elsikkasztotta a közigazgatási törvény 398. szakaszának alkalmazását.

A jelen kormány alatt nem akartuk a kérdést idehozni, mert azt reméltük, hogy a kormány az új reform kapcsán ezt a problémát alaposabban fogja rendezni. Minthogy azonban ma már kétségtelen, hogy a közigazgatás reformja a kisebbségi nyelvhasználatot nem szabályozza, hanem ezt a beígért kisebbségi törvényre bizza, égetően szükségesnek tartjuk, hogy addig is módot adjon a kormány arra, hogy egyelőre legalább a községi közigazgatásban a kisebbségi nyelvek érvényesüljenek. Erre nézve egyetlen mód áll fenn: a közigazgatási törvény 398. szakaszának végrehajtása. Ennél fogva tisztelettel kérem a belügyminiszter urat, hajlandó-e a legsürgősebben végrehajtási utasítást kiadni, amelyben módot nyújt a legfelsőbb közigazgatási tanácsnak, hogy végre a kisebbségi nyelvhasználat ügyében határozzon. Kérjük a belügyminiszter urat — akinek felfogásával a kisebbségek nyelvének alkalmazása különben nem ellenkezik — ne térjen ki ez elől a jogos kívánság elől és tegye lehetővé, hogy a kisebbségi törvény megalkotásáig legalább ez az egyetlen törvényszakasz gyakorlati lag is életbelépjen.

A Magyar Párt marosvásárhelyi tagozatának többtermelési akciója.

Olyan jól esik olvasnunk, hogy nem messze tőlünk, a marosvásárhelyi magyarpárti tagozat a magyarság érdekében milyen szépen dolgozik.

Nem gyűlésezik, nem handabandázik, nem pattogat hangzatos frázisokat népmentésekről, jövő programokról, amelyet nem tart be, hanem — dolgozik és pedig a legcélravezetőbb módon. Az eladósodott magyar gazdaközönset akarja részint talpraállítani, részint a többtermelésre reászoktatni, mikor az ősi primitív gazdálkodási rendszer helyett a különféle gépek használatát kívánja vele megszerettetni.

Talán ez az egyedüli magyarpárti tago-

zat, mely fajával szembeni kötelezettséget a leghelyesebb irányban rója le.

Nem közvetlen közlő, de így távolról is, amint megfigyeltük, láttuk, hogy nagy nehézségek között, de igen nagy energiával indult meg ez az akció, amely most olyan szép eredményt ért el. Egyik gép a másik után hagyja el a raktárt, hogy olcsó áron, kedvező fizetési feltételek mellett jusson a székely gazdaság kezébe.

Igazán óhajtanánk, hogy a marosvásárhelyi tagozat példáját valamennyi tagozat kövesse, hogy egyszer már lássuk is azt az eredményes munkát, amelyről annyit hallunk beszélni, de amelynek semmi eredményét nem látjuk. Kevesebb szónoklást, és több munkát szeretnénk látni!

HIREK.

Gyilkostói szonett.

Hallottad-e a Gyilkos meséjét,
A kristálypaiakok halk csobogását
Gyopárillatos szellők suttozását,
Cohárdról a fenyvesek zenéjét?

Hallot'ad-e a melódiákat,
Melyeket csalogányok dalolnak
Az örökzöld fenyők muzsikálását,
Láttad-e a hatalmas sziklákat?

Merengtél-e a hajnal tűzében,
Füroztottad-e meg benne arcodat
S nézted magad a tó tükrében?

Ó, jer és vigy magaddal gyopárokat,
Mert dal csak annak élhet szívében,
Ki átérzi az isteni csodákat.

Kilyénfalva,

Horváth.

— A Magyar Párt gyergyói intézőbizottsága múlt hó 27-ikén gyűlést tartott, melyen elhatározta, hogy f. hó 12-ikén d. u. 3 órakor a Laurentzy-szálloda nagytermében közgyűlést s egyuttal a tizes gazdák és csoportfők bevonásával előkészítő gyűlést is tart a pünkösdi másodnapján d. e. fél 12 órakor megtartandó tisztújító közgyűlésre való tekintettel.

A tisztújító közgyűlést az új szervezeti szabály tette szükségessé, fontossá pedig az a körülmény, hogy nemsokára az új közigazgatási törvény már a parlament által letárgyalva, a régenstanács által szentesítve lesz, s az ennek alapján közigazgatási életünkben beálló alapvető változás nem szabad, hogy magyarságunkat készületlenül találja.

Épen azért felkérjük az egyes községek intézőbizottsági tagjait, hogy a közgyűlést már megelőzőleg tárgyalják meg egymás között a választásokat, illetve jelöléseket, hogy a kijelölendő pozíciókra valóban az arra legmegfelelőbb egyének kerüljenek.

— A piactéri idegenforgalmi iroda, tőzsde és benzinkut. Közöltük már lapunkban a városi tanácsnak a gyilkostói idegenforgalom előmozdítása céljából hozott azon határozatát, melylyel egy, a piactéren felállítandó pavillon létesítését határozta el, amely magában foglalná a jelenlegi piactéri tőzsdét, az idegenforgalmi irodát és mellette egy benzin szétosztó kezelői helyiséget.

A városi tanács ezen intézkedését az egész város lakossága a közügy érdekében nagy örömmel fogadta, már többen is jelentkeztek az árverésen való részvételre, mikor az utolsó napokban felebbezéssel támadták meg ezt a határozatot.

A felebbezést a vármegyei állandó bizottság soronkívüli tanácsülésében tárgyalta le, s amint autentikus forrásból értesülünk, azt elutasította és helybenhagyta a városi tanács határozatát.

A pavillon létesítése ezáltal egy kissé halasztást szenvedett, de, amint a vármegye illetékes tényezőitől vesszük a hirt, semmi akadály nincs már annak, hogy a tanács a pavillon létesítése, illetve a bérletre vonatkozó árverés megejtésére szükséges előkészítő lépéseket tegye.

A vármegyei állandó bizottság ezen határozata folytán egy lépéssel újra közelebb jutottunk azon célunkhoz, mely a gyilkostói idegenforgalom fellendítését célozza.

Addig is, amíg a vármegyétől az iratok visszaérkeznek és a városi tanács a bérleti árverést szabályszerűen meghirdetné, az érdeklődőknek készséggel áll felvilágosításokkal rendelkezésére a városi tanács mérnöki hivatala.

Itt említjük meg, hogy a gyergyószentmiklósi közbirtokosság, tekintettel arra, hogy a gyilkostói Menedékházában az eddigi két privát lakoszoba most már nem fogja a fokozott igényléseket kielégíteni, elhatározta, hogy az egyik nagy turista termet privát szobákká fogja átalakítani és így négy szép szobával fog szaporodni a privát lakosztály.

Amint értesülünk, az átalakítási munkálatok már meg is kezdődtek. Jakabffy Béla új bérő is már künn van a tónál, hogy mihelyt az átalakítási munkálatok befejeződnek, a be rendezkedést azonnal megkezdhesse.

Arról is tudomásunk van, hogy a vármegye az utászház renoválási munkálatait vállalatba már kiadta, a munkálatok már serényen is folynak, s ezáltal a vármegye is hozzájárul ahhoz, hogy a Gyilkostó környéke az eddigi elhagyatottságából és rendezetlenségéből új életre ébredjen.

— **Zeneegyesületi hangverseny.** Lapunkban megemlékeztünk már arról, hogy városunk zeneegyesülete milyen szép programot tűzött ki jövőre maga elé. Ezt bebizonyítandó, mult hó 30-ikán egy minden tekintetben nívós hangversenyt rendezett, amelyen már a külsőségekben is megnyilvánult az a nagy haladás, nem az egyesület tagjai között, hanem városunk publikumánál, amelyet az egyesület elért.

A célt, hogy publikumunkkal megszerettesse a komoly és művészi zenét, lassan, de biztosan éri el az egyesület, s így ebben a tekintetben városunkban igazán kulturmissziót teljesít.

Teljes mértékben megérdemli tehát, hogy minden erőnkől támogassuk ezt a lelkes kis társaságot.

Szakértők a komoly zenéhez nem vagyunk, azért tehát nem is mondhatunk kritikát a teljesítményhez, csupán azt tudjuk kijelenteni, hogy egy igazán élvezetes estében volt részünk.

— **A gyergyószentmiklósi székely Leányklub** mult hó 28-án tartotta meg évzáró ünnepélyét, mely ünnepség egyúttal beszámolója is volt a vezetőségnek egy évi munkálkodásáról.

Az ünnepély műsorral volt összekötve, amelyen szavalat, ének, vígjáték tarkította a vezetőség évi jelentéseit.

Ezek a jelentések a legszebb haladásról tettek tanubizonyságot, de még ennél is eklatánsabb bizonyítékát szolgáltatotta a klub vezetőségének helyes és célirányos működéséről az a mindenkor szép program, amelyben székely leányaink arravalóságuknak és minden szépért és jóért lelkesedő lelkületüknek adták tanujelét.

Az egyesület áldásos működése már szemmel láthatólag érezteti hatását társadalmi életünkben is, mert bárhol is megjelenik egy-egy leányklubi tag, magavisetéről és erkölcsös világfelfogásáról rögtön rá lehet ismerni egyesületi tagságára.

Hogyha a klub továbbra is ezen a szép uton halad, úgy tőlük még sok szépet és jót várunk.

A sok édesanya mosolygó, megelégtelt arca, társasjátékok élénk résztvevő figyelme kísérte a gyűlés menetét, mely egy új és életerős rügyet fakasztott öreg székely fánk egyik sóhajtó ágára.

Az egyesület áldásos vezetése Nagy Piroška tanítónő kezébe van letéve, kiben minden kellék megvan ahhoz, hogy az egyesület továbbra is az eddig megkezdett helyes uton fog haladni.

— **Miklós István alapítvány.** Az erdélyi róm. kath. tanítók végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a nemrégiben elhunyt Miklós István kanonok és főtanfelügyelő képét megfesteti és egy Miklós István alapítványt szervez azok számára, akik valamely okból az önszegélyzéstől csak végkielégítést kaptak és ellátásuk nincs. Az alapra a Transsylvania Bank 20.000 lejt adott és koszorúmegváltás címen 8000 lejt adott az önszegélyző alap kezeléséig, hogy azt a tanítói árva és nyugdíjnélküli özvegyek és tanítók között ossza ki Miklós István emlékére.

— **Adományok a gyergyói róm. kath. Árvaháznak.** Ferenczi István halála alkalmából koszorú megváltás címen: Csiby János 300, Ferencz József, csikjenőfalvi 300, özv. Mihály Ferencné vármegyei főjegyzőné 300 lejt. Továbbá az örmény szertartású egyháztanács tagjai: dr. Fejér Mihály 100, Bogdán István 100, Lázár János 100, dr. Miklóssy Viktor 100, Zárug Lukács 100 és Vákár József 100 lejt.

1928. dec. 3-ika óta: Zöld Ferenc házassága alkalmával 200, Walter Simon, szászrégeni 200, Lukács Árpád 500, alfalvi Biró Lajos 60 lejt, Stengel Károly 2200 lejt értékű szivattyus kut felszerelési munkát. A bevonuló ifjak bálja övedelméből 1000. id. Sándory Mihály 100,

Dieners Gyula bankigazgató egy peres ügyben szakértői véleménye tiszteletdíját 650, Veress Ernő, az „Erdélyi Tudósító” szerkesztője útján: N. N. 100, Lengyel Mária tanítónő Etéden 100, Kelemen Béláné 300, rozsnói N. N. 200 lejt. Özv. Nemes Józsefné, udvarhelyi 500, özv. Karda Lajosné 100, Gyergyói Bank adománya 6000 lejt, Péter Dávid, Ferencz Gergely Alajos, György Ince Incéé adományuk a „Székely Szó” lap útján 1500 lejt, a Gyergyóalfalvi Takarékpénztár 1200 lejt, Lázár Ignác felesége elhalálózása alkalmából 200 lejt, N. N. oklándi lakos az „Erdélyi Tudósító” útján 100 lejt, Madaras Balázs fia házassága alkalmából 100 lejt adományoztak. Isten fizesse! A gondnokság.

— **A katolikus nőmozgalmak** egyik igen mélyreható intézkedése volt az, amellyel elhatározta, hogy egy új erkölcsrendészeti szabályrendeletet alkot a katolikus leányok erkölcsi megmentése érdekében.

Ez a szabályrendelet különösen vonatkozik a katolikus eselédányokra, akik elhagyva a szülei házat idegenbe mennek el szolgálatot keresni, ahonnan legtöbbször úgy testben, mint lélekben megfertőzötten kerülnek haza.

A szabályrendelet egyik legfontosabb intézkedése az, hogy ezeknek a leányoknak megmentése érdekében a községi hatóságok ne engedjék meg a leányoknak otthonukból való eltávozását s úgy a községi, mint más hatóságok keressék meg az összeköttetést a leányvédelmi szervezetekkel.

A katolikus nőmozgalmaknak így irányu tevékenységét figyelmébe ajánljuk hatóságainknak, s népünk érdekében kérjük, tegyenek meg mindent abban az irányban, hogy székely gyermekeink ne kallódjanak el a nagy világ bűnös fertőjében.

— **A remetei hid** eddig folyton beszéd tárgya volt, míg végre-alahára megemeberte magát a vármegye és hozzáfogatott annak ki-reperálására.

Most azonban nem a hidról van szó, hanem a Ditróból Remetére vezető vármegyei útról, amelyet mindennek inkább lehetne nevezni, csupán utnak nem.

Ditró község ezen ut fenntartásához évi 280.000 lejjel, Remete község pedig évi 188.000 lejjel járul ezen ut fenntartásához, de valahogy úgy néz ki a dolog, mintha ezt a szép összeget a két község nem azért fizetné, hogy ezzel az ut rendbehozassék, hanem hogy épen ezzel a pénzzel azt még jobban tönkre tegyék.

Felhívjuk a figyelmét a vármegyei hatóságoknak a remetei út járhatatlanságára, mert hiába lesz szép és jó a remetei hid, hogyha nem fog lehetni azt megközelíteni a rossz ut miatt.

— **A gyergyószentmiklósi állami liceum renoválása.** Chindea igazgatónak, mióta vezető állását a liceumban elfoglalta és az iskolaszéknek mindig az volt egyik legfontosabb teendője, hogy a liceum roskadozó épületét renoválja.

Jól tudjuk, hogy a megelőző rezsiben ezt úgy akarták megoldani, hogy a szükséges javítási költségeket kivetették a tanulók szüleiére, ezáltal is megterhelve őket a rendes taníttatási költségeken felül.

Chindea igazgató a napokban jött haza Bukarestből, ahol az illetékes minisztériumtól sikerült erre a célra előlegül 60.000 lejt kiutaltatnia, míg a még szükséges összeget részint további államsegély, részint iskolaszék által felajánlott támogatás fogja fedezni.

A munkálatokra az árlejtés már meg is hirdettetett, döntés azonban a mai napig még nem történt.

— **Budapesten meghalt dr. Kovács Gábor volt csikszeredai helyettes polgármester.** Még sokan emlékezünk vissza dr. Kovács Gáborra, ki az imperium átvétele előtt még Csikszereda helyettes polgármestere volt. Agilis, ambiciózus, jó szívű és lelkű ember volt, azonban neki is voltak hibái, mint mindegyikünknek.

Az új éraba nem tudta magát beletalálni, azért tehát repatriált Magyarországra, gondolva, hogy ott el fog tudni helyezkedni.

Ezer meg ezer erdélyi tisztviselőnek volt ez a sorsa, és ezer meg ezernek a karrierje, ambíciója tört ketté az előre nem látott nyomorúság következtében. Ez az átalakulási folyamat

még a legvasidegzetűbb embereket is fel tudta örölni, hát még Kovács Gábert, ki innen összehört idegzetten és meghasonlott lélekkel ment el új életlehetőségeket keresni.

Most szegényt őt is utólerőzte a végzet, mert amint értesülünk, egy lázrohamában öngyilkosságot követett el, pontot téve ezáltal egy lelki-leg sok mindenben átment, hányatott életnek.

— **A csikszeredai Ipartestület a bucsu-vásárokat látogató idegen vármegyék iparosai ellen.** A csikszeredai Ipartestület folyó évi április hó 1-i közgyűlésének határozatából a kezdeményező lépéseket tett, hogy a vármegyében tartandó bucsu-vásárokról az idegen vármegyék iparosai és kereskedői eltiltassanak. E tárgyban előterjesztést is tett Csikvármegye prefektusának, amelyben az 1884. évi ipartörvényre való hivatkozással kéri, hogy a törvény rendelkezésének érvényét szerzendő, a megyei bucsu-vásárokat idegen vármegyék iparosai ne látogathassák. A vármegye iparosságára, különösen a mai nehéz gazdasági viszonyok között rendkívül fontossággal bír a fenti kezdeményezés s azt Csikvármegye prefektusa is teljes megértéssel és jóindulattal magáévá tette.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában egy hirdetés kapcsán tévedés csuszott be, amennyiben tudósítónk jelentése alapján azt irtuk, hogy Bozsejovszky Gusztáv főgépész elvállalja mindennemű gépek javítását és munkába indítását.

Most Bozsejovszky főgépész kérésére készséggel közöljük, hogy ő csakis az Ofánál, ahol alkalmazva van, végez szakszerű munkálatokat és sehol máshol nem.

— **A Brassói Székely Társaság** pék, asztalos, kocsifényező (szatler), kerekas, kovács, szijgyártó, cipész, csizmadia, épületlakatos-szerelő, szobafestő mázoló, női szabó és kötélverő iparra keres tanulókat. Ingyen lakás és étellemezés, betegsegélyző. Árva és vagyontalan fiukat ruháznak. Bővebb felvilágosítást válaszbélyeg ellenében József Domokos főtitkár, Str. Joan Caterin No. 3. ad.

— **Halálos baleset.** Balázs Simó István remetei lakos április 25-én egy magas épület tetején fedési munkával foglalkozott, miközben lába alatt eltört a léce, aminek következtében elvesztvén egyensúlyát, oly szerencsétlenül zuhant alá, hogy hátgerince eltört és pár órai szenvedés után meghalt.

* **Eladó a Csiki-utca 19. sz. alatt lévő telek** épületekkel együtt. A lakás áll: 3 szoba és konyhából. A külépület irodahelyiség vagy műhelynek is alkalmas Nagy csürrel és kerttel. Értekezni lehet a tulajdonosnál. 2-1

* **Üzlethelyiség kiadó.** Értekezni lehet özv. Lukács Istvánnál városház-utca 5. 3-1

* **Ideiglenes irodai állást keres** liceumi nyolc osztályt végzett fiatalember. Cím a kiadóban. 8-4

Beccsopom a búbanatot.

Bár csak egyszer a búbanat
Könyörtelen, hűtlen lenne
A szívemhez, a lelkemhez
S valahova messze menne...

Messze innen más határra,
Ahol örök a jég, a hó...
Hol nincs virág, nincs madárdal,
Hol vagyok én ettől... Hahó!

Fene látott ily szertelen
Fanatikus nagy hűséget,
Mindenütt a nyomomba jár.
Könnyem árja összeget...

...Nem várom a végét tovább,
Hogy ne járjon más is sirva...
— Vesszek én is, vesszen ő is —
Beccsalom egy hideg sirba...

Valahol, Uram! itt nagy a hiba...!

Könnyezve fájón, zokogva, sirva
Bolyongok Uram, a kereszt alatt...
Cserepzett tenyér
Kenyeret nem ér...
Alig jut érte egy koldusfalat...!

Görnyedten járok, sebes a vállam,
Hiába vagyok e földnek fia,
Mert „Hun” a vérem...
Könny lett a bérem...
Valahol, Uram! itt nagy a hiba;

Angi Balázs

* Egy tizenegy soros vetőgép, két gereblyezőgép, egy kaszálógép és egyéb gazdasági gépek olcsó áron eladók Császár Istvánnál Toplica. 2-2

* Eladó belsőség Szárhegyen. Szárhegyen, a piac közelében, eladó egy teljesen modern gazdasági épületekkel felszerelt lakótelek. A telek 6 rekeszes sertésólával, kifutójával, sertés-tenyésztésre is nagyon alkalmas, de alkalmas tűzfalal, boltívesen, cementesen, páncélajtókkal ellátott magtárával — melybe több vagon terményt lehet elhelyezni — terményraktárnak is. Megfelelő ár esetén a gazdasági épületek a telektől különválóan is eladók. Bővebb felvilágosítással a Gyergyói Ujság kiadóhivatala szolgál. 2

* Kiadó lakás. A Serfőző Aggház-utcában egy 4 szoba, konyha, kamrából álló lakás, valamint egy borpince kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

* Modern párisi háló és pizsamához reggeli, valamint fürdő cipőket bármilyen maradék kelméből készít Jakab Istvánné Gyergyószentmiklóson Liceummal szemben, házszám 5. 4-4

Az Urania mozgó hirei.

A csütörtöki bemutató után a frappirozott közönség maga csinálja meg a propagandát a szezon és az eddigi filmtermelés legesodásabb produkciója számára, mely az emberi könny és vér nagy eposzának tragikus hőséneke Emil Janningsnak ábrázolásában

Elsodort ember

cimen szombaton, vasárnap és hétfőn kerül vetítésre. Filmuek soha még ekkora sikere nem volt s a mindenfelől megnyilvánuló hatalmas érdeklődés tanúsítja, hogy Gyergyóvidék publikuma is teljes mértékben méltányolni tudja a mozi vezetőségének ama törekvését, mely a legkiválóbb s legnemesebb filmek vetítését tűzte ki célul.

A hét különben a közbeiktatott két ünnepnap miatt gazdag és változatos műsort bonyolít le.

8. és 9. szerdán és csütörtökön

Ha zugnak a hangok

Henny Porten film.

10-én, hősök napján, délután és este és 11-én. szombaton

Draga Masina

nagyszabású szerb királyi dráma film fog szaladni.

Mindezek a filmek úgy a téma érdekessége, mint a rendezés nagyvonalúsága, a szereplők művészi kiválósága és a legmodernebb foto-technikai elkészültségüket illetőleg is a legjobbak, s melyeknek megtekintését mindenkinek legmelegebben ajánlhatjuk.

NYILTTÉR.)*

A Székely-Szó 17. számában „Üzenem a ditrói szent öregnek” című cikkekre vonatkozólag az igazgatóság, azt közügyből, jövőre kéri mellőzni s egyebekre vonatkozólag csak annyit jegyez meg, hogy ezen személyes kérdések, melyek a cikksorozatot provokálták, egyáltalán nem szolgálják a közügyet, különös tekintettel a közbirtokosság mai helyzetére.

Lázarea, 1929. május 1-én.

A borszéki közbirtokosság igazgatósága nevében:

Oláh Albert Csibý Tamás
Czimbalmos Imre Vormair Frigyes.

*) E rovat alatt közlötték a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Magy. Kir. Államvasutak
gépgyárában készült

10 atm. 10 HP gép eladó
Csánky Mihály mechanikusnál Toplița,
jud. Mureș. 3-2

Horny-féle árnyékolt

Neutrowox,
Telefunken,
Schaleco és
Kramolin

nagy teljesítményű
rádió apparátok,

valamint hang-
szórók és min-
dennemű rádió
alkatrészek

8-4

részletfizetésre is kaphatók

Berkovitsnál, Gheorgheni, Főter.

Aragonit disztárgyak

Sándorynál.

BALLA ISTVÁN

hatósági engedéllyel bíró
villanyszerelő

el-
vállal
minden-
fajta elek-
tromos szere-
lést és javítást.
Mivel nagy külföldi
gyakorlattal rendelke-
zik, azért olcsón, izléses
kivitelben és műszaki pon-
tossággal dolgozik. Költségve-
téseket bárkinek díjtalanul készít.

Cím: Selyem-utca 69. sz.

Aki valamit venni vagy eladni
akar, hirdesse a

„Gyergyói Ujság”-ban.

Mondhatnak,
irhatnak,
amit csak akarnak
a

Singer varrógépek
mégis
a legjobbak.

Üzlet: Gheorgheni
Piața Reg. Maria 10.

Ha butorra van szükség,

háló és ebédlő berendezést, ugyisintén
egyéb butorokat is minden elfogadható
áron elad

Hegyessy Lajos asztalosmester

Gheorgheni Reg. Ferdinand 74.

A butort vásárló részben deszkaanyag-
gal is fizethet. 12-11

Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.

52-36

Garantált malomkövek, sir-
kövek és márványsirkövek
állandó raktáron
kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lázarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen
épület és kriptaépítéseket
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telben, teljesen fagyálló anyagból.

Szives megkeresésre árajánlással, terve-
zéssel készséggel szolgálok. 52-27

Ha bármily modern, jó és olcsó

BUTORT 52-29

akar, ne sajnálja a fáradságot és fordul-
jon bizalommal Ambrus István mű-
asztaloshoz (Valea-Strámba) Tekerőpatak.

Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

A legmakacsabb köhögést,
a kinzó fulladást és
rekedtséget bámulatos

rövid idő alatt megszünteti. A száju-
ret desinficiálja s így a ragályos be-
tegségektől megóvja a

Tüdőfű cukorka.

Kapható az összes gyógyszertárakban.

Ára 18 Lei. 52-17

Egyedüli készítő:

OSVÁTH

gyógyszertár Targu-Mureș.

Vigyázat! Csak bádogdobozban,
tüdővédjeggyel valódi.